

Nota van Antwoord

Ontwerp-Projectbesluit “Keersluis Mook”

BEANTWOORDING INGEDIENDE ZIENSWIJZEN

Zaaknummer: 2023-Z4177
WLDOC-419950788-6263

Toelichting op de Nota van Antwoord

In dit document wordt verslag gedaan van de behandeling van de zienswijzen bij het ontwerp-projectbesluit Keersluis Mook.

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg heeft op 21 mei jl. het ontwerp-projectbesluit voor de keersluis bij Mook vastgesteld. In de periode van 31 mei 2024 tot en met 11 juli 2024 zijn burgers en instanties in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerp-projectbesluit, het mer-beoordelingsbesluit en de bijbehorende stukken zijn gedurende de inzagetermijn gepubliceerd op de website www.overheid.nl (bekendmakingen, Provinciaal Blad / Waterschapsblad en op www.waterschaplimburg.nl/actueel/bekendmakingen).

Op dinsdag 11 juni 2024 heeft het projectteam Lob van Gennep een inloopbijeenkomst georganiseerd in MFC De Koppel in Middelaar. Tijdens deze bijeenkomst was er de gelegenheid om vragen te stellen over de beoogde maatregelen.

In totaal zijn 5 zienswijzen binnengekomen op het ontwerp-projectbesluit. In het navolgende overzicht is een reactie gegeven op alle individuele zienswijzen. Elke zienswijze heeft hierbij een apart nummer gekregen. Daar waar zienswijzen aanleiding geven tot wijziging van het projectbesluit, wordt dit in de beantwoording aangegeven. Voor de 5 ingediende zienswijzen is dit echter niet het geval; deze gaven geen aanleiding tot aanpassing van het projectbesluit.

Er is één zienswijze buiten de inzagetermijn ingediend (op 12 juli). Normaliter zou deze zienswijze buiten beschouwing gelaten worden. Gezien dat de terinzagelegging deels in de vakantieperiode heeft plaatsgevonden, is in overleg met coördinerend orgaan (Provincie Limburg) besloten om deze alsnog wel te behandelen.

Overzicht ingebrachte zienswijzen en reactie

Nr.	Zienswijze	Reactie
1.1	<p>In 2022 werd aangegeven dat een nieuwe keersluis beslist noodzakelijk was met een verhoging tot 13.80 mtr NAP. In de gerenoveerde versie wordt minder verhoging aangegeven namelijk 13,50mtr NAP met de nadruk op financieel voordeel, wat ik niet relevant vind in vergelijking tot een optimale bescherming, Waarbij tevens opgemerkt dat met geen enkel woord gerept wordt over klimatologische veranderingen, stijging van de zeespiegel etc. Ervaringen van de laatste jaren worden niet genoemd, zelfs niet de ervaringen van zeer hoog water recent nog in de zomer van 2021. Een aanpassing van 13,80 mtr naar 13,50mtr. Ik mis de verantwoording voor deze aanpassing en verzoek met klem deze aan te leveren.</p> <p>Sedert 2017 geldt een nieuwe normering waterveiligheid: voor de Lob van Gennep en het achterland geldt een overstromingskans van 1:300 jaar, dus ook voor keersluis, de toegangspoort tot de Lob van Gennep.</p>	<p>De keersluis Mook voldoet nu niet op het aspect “Betrouwbaarheid Sluiting”. Daarom is aanpassing van de keersluis nu noodzakelijk. Bij het ontwerp van de maatregelen voor de keersluis Mook is de waterveiligheidsnorm van een maximale overstromingskans van 1/300 per jaar gehanteerd. In aanvulling op de norm, wordt rekening gehouden met de verwachte effecten van klimaatverandering, om te voorkomen dat op korte termijn opnieuw maatregelen nodig zijn. Afhankelijk van het type maatregelen, wordt gekozen voor een ontwerphorizon van bijvoorbeeld 50 of 100 jaar vooruit. Een ontwerphorizon op 2075 kent een lagere ontwerphoogte dan een ontwerp voor het jaar 2125.</p> <p>Onderzoek heeft aangetoond dat de huidige keersluis verbeterd kan worden met een pakket aan maatregelen, waarmee deze, net als de dijken, ontworpen wordt op de verwachte klimaatverandering tot 2075. De hoogte van NAP +13,8 m hoort bij een ontwerphorizon op 2125, NAP +13,5 m bij 2075. Op basis van de huidige inzichten zijn verdere aanpassingen aan de keersluis dus pas na 2075 benodigd.</p>
1.2	<p>De keersluis staat los van de andere LoB maatregelen zo wordt steeds gemeld. Ik mis de motivatie hiervoor, gaarne deze aanleveren</p>	<p>De versterking van de keersluis bij Mook is wel degelijk onderdeel van het totale project Lob van Gennep, dat de versterking van het dijktraject 54-1 betreft tussen Mook en Ven-Zelderheide. Vooruitlopend op het besluit voor het totaal aan dijkversterkingsmaatregelen is een Projectbesluit opgesteld voor de keersluis. Dit creëert de mogelijkheid om de opgave bij Keersluis eerder dan de dijkversterkingsmaatregelen te realiseren. Aanvang van de werkzaamheden voor de Keersluis is vooralsnog voorzien in 2025/2026.</p>
1.3	<p>Bij de toelichting op de renovatieplannen wordt vermeld dat de gerenoveerde keersluis aan de waterveiligheidseisen tot 2075. Waterveiligheidseisen? Derhalve met klem mijn verzoek dit begrip, deze term te definiëren.</p>	<p>Voor alle primaire waterkeringen zijn normen opgesteld. Deze normen zijn als ‘omgevingswaarde’ in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) vastgelegd. In 2050 moeten alle primaire waterkeringen voldoen aan de normen die sinds 1 januari 2017 van kracht zijn. Voor dijktraject 54-1 dat projectgebied Lob van Gennep beschermd, geldt een overstromingskansnorm van 1/300 per jaar. Met de uitvoering van de</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
		<p>dijkversterking en de verbeteringen aan de keersluis, gaan de waterkeringen aan de norm voldoen.</p> <p>Om te komen tot een ontwerp dat aan de norm voldoet, wordt het Beoordelings- en Ontwerpinstrumentarium gehanteerd dat door het Rijk ter beschikking wordt gesteld. Hierin is nader uitgewerkt aan welke eisen de waterkeringen moeten voldoen.</p>
1.4	<p>Tot slot dus mijn verzoek, communiceer nu eens luid en duidelijk via de diverse media kanalen naar de LoB bewoners want slechts weinigen bezoeken de site Lob van Gennep is mijn ervaring. Ik neem aan dat het Lob team hier ook regelmatig onderzoek naar doet en verneem gaarne jullie bevindingen. Communicatie is toch in ieders belang?</p>	<p>Naast de website www.lobvangennep.nl zijn tijdens de planuitwerking van het project Lob van Gennep (2022-2024) verschillende participatievormen ingezet om de omgeving actief te informeren: omgevingswerkgroepen, werkateliers, keukentafelgesprekken, inloopsprekken, brede informatiebijeenkomsten. Nieuwsberichten worden gedeeld via de, digitale nieuwsbrief van het project en via social media. Specifiek voor de Keersluis zijn op 24 oktober 2023 en 11 juni 2024 inloopbijeenkomsten georganiseerd. In aanvulling op het officiële kanaal voor bekendmakingen (www.overheid.nl > officiële bekendmakingen) is de terinzagelegging van het ontwerp-projectbesluit kenbaar gemaakt via de projectwebsite, digitale nieuwsbrief, social mediakanalen, een brief aan direct omwonenden en via het Gemeentenieuws van Mook en Middelaar (huis-aan-huisblad).</p>
2.1	<p>In 2022 werd aangegeven dat een nieuwe keersluis beslist noodzakelijk was met een verhoging tot 13.80 mtr NAP. In de gerenoveerde versie wordt minder verhoging aangegeven namelijk 13,50mtr NAP met de nadruk op financieel voordeel, wat ik niet relevant vind in vergelijking tot een optimale bescherming, Waarbij tevens opgemerkt dat met geen enkel woord gerept wordt over klimatologische veranderingen, stijging van de zeespiegel etc. Ervaringen van de laatste jaren worden niet genoemd, zelfs niet de ervaringen van zeer hoog water recent nog in de zomer van 2021. Een aanpassing van 13,80 mtr naar 13,50mtr. Ik mis de verantwoording voor deze aanpassing en verzoek met klem deze aan te leveren.</p>	<p>De keersluis Mook voldoet nu niet op het aspect “Betrouwbaarheid Sluiting”. Daarom is aanpassing van de keersluis nu noodzakelijk. Bij het ontwerp van de maatregelen voor de keersluis Mook is de waterveiligheidsnorm van een maximale overstromingskans van 1/300 per jaar gehanteerd. In aanvulling op de norm, wordt rekening gehouden met de verwachte effecten van klimaatverandering, om te voorkomen dat op korte termijn opnieuw maatregelen nodig zijn. Afhankelijk van het type maatregelen, wordt gekozen voor een ontwerphorizon van bijvoorbeeld 50 of 100 jaar vooruit. Een ontwerphorizon op 2075 kent een lagere ontwerphoogte dan een ontwerp voor het jaar 2125.</p> <p>Onderzoek heeft aangetoond dat de huidige keersluis verbeterd kan worden met een pakket aan maatregelen, waarmee deze, net als de dijken, ontworpen wordt op de verwachte klimaatverandering tot 2075. De hoogte</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
	Sedert 2017 geldt een nieuwe normering waterveiligheid: voor de Lob van Gennep en het achterland geldt een overstromingskans van 1:300 jaar, dus ook voor keersluis, de toegangspoort tot de Lob van Gennep.	van NAP +13,8 m hoort bij een ontwerphorizon op 2125, NAP +13,5 m bij 2075. Op basis van de huidige inzichten zijn verdere aanpassingen aan de keersluis dus pas na 2075 benodigd.
2.2	De keersluis staat los van de andere LoB maatregelen zo wordt steeds gemeld. Ik mis de motivatie hiervoor, gaarne deze aanleveren	De versterking van de keersluis bij Mook is weldegelijk onderdeel van het totale project Lob van Gennep, dat de versterking van het dijktraject 54-1 betreft tussen Mook en Ven-Zelderheide. Vooruitlopend op het besluit voor het totaal aan dijkversterkingsmaatregelen is een Projectbesluit opgesteld voor de keersluis. Dit creëert de mogelijkheid om de opgave bij Keersluis eerder dan de dijkversterkingsmaatregelen te realiseren. Aanvang van de werkzaamheden voor de Keersluis is vooralsnog voorzien in 2025/2026.
2.3	Bij de toelichting op de renovatieplannen wordt vermeld dat de gerenoveerde keersluis aan de waterveiligheidseisen tot 2075. Waterveiligheidseisen? Derhalve met klem mijn verzoek dit begrip, deze term te definiëren.	<p>Voor alle primaire waterkeringen zijn normen opgesteld. Deze normen zijn als 'omgevingswaarde' in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) vastgelegd. In 2050 moeten alle primaire waterkeringen voldoen aan de normen die sinds 1 januari 2017 van kracht zijn. Voor dijktraject 54-1 dat projectgebied Lob van Gennep beschermd, geldt een overstromingskansnorm van 1/300 per jaar. Met de uitvoering van de dijkversterking en de verbeteringen aan de keersluis, gaan de waterkeringen aan de norm voldoen.</p> <p>Om te komen tot een ontwerp dat aan de norm voldoet, wordt het Beoordelings- en Ontwerpinstrumentarium gehanteerd dat door het Rijk ter beschikking wordt gesteld. Hierin is nader uitgewerkt aan welke eisen de waterkeringen moeten voldoen.</p>
2.4	Tot slot dus mijn verzoek, communiceer nu eens luid en duidelijk via de diverse media kanalen naar de LoB bewoners want slechts weinigen bezoeken de site Lob van Gennep is mijn ervaring. Ik neem aan dat het Lob team hier ook regelmatig onderzoek naar doet en verneem gaarne jullie bevindingen. Communicatie is toch in ieders belang?	Naast de website www.lobvangennep.nl zijn tijdens de planuitwerking van het project Lob van Gennep (2022-2024) verschillende participatievormen ingezet om de omgeving actief te informeren: omgevingswerkgroepen, werkateliers, keukentafelgesprekken, inloopsprekken, brede informatiebijeenkomsten. Nieuwsberichten worden gedeeld via de, digitale nieuwsbrief van het project en via social media. Specifiek voor de Keersluis zijn op 24 oktober 2023 en 11 juni 2024 inloopbijeenkomsten georganiseerd. In aanvulling op het officiële kanaal voor bekendmakingen

Nr.	Zienswijze	Reactie
		<p>(www.overheid.nl > officiële bekendmakingen) is de terinzagelegging van het ontwerp-projectbesluit kenbaar gemaakt via de projectwebsite, digitale nieuwsbrief, social mediakanalen, een brief aan direct omwonenden en via het Gemeentenieuws van Mook en Middelaar (huis-aan-huisblad).</p>
3.1	<p>In dit Ontwerp-Projectbesluit wordt kortweg gesteld dat met ophogen van de bestaande keersluis tot NAP +13,5 m tot 2075 aan de "waterveiligheidseisen" voldoet. Verderop wordt gesteld dat met die verhoging wordt "geanticipeerd" op "verwachte" effecten van klimaatverandering tot 2075. Dat is een onvoldoende formulering en onderbouwing dat met die verhoging aan de wettelijke eisen wordt voldaan.</p> <p>In de nota van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat uit januari 1986, nr.86.04 werd door Rijkswaterstaat volgens de toen geldende methodiek een maatgevende hoogwaterstand bij Middelaar van 13,60 en bij Mook van 13,00 m t.o.v. NAP bij een maatgevende waterafvoer van 3770 m³/sec gepresenteerd. Nu wordt gesteld dat 13,5 m honderd jaar later (2075) nog voldoet aan de huidige norm.</p> <p>Het voldoen aan wettelijke normen op basis van aannames, richtlijnen, niet gevalideerd rekenmodellen, e.d. is uiterst complex en moeilijk zo niet onmogelijk. De stellingname van WL, in onderlinge correspondentie dat de ontwerpen tot stand komen op basis van een landelijk vastgesteld ontwerpinstrumentarium en dat het ontwerp door een onafhankelijk ingenieursbureau wordt gemaakt en in ontwerprapporten wordt vastgelegd getuigt niet van een modern borgingssysteem.</p> <p>Bij het volgende besluit over het definitieve ontwerp van integrale waterkering zal de fundamentele vraag of op basis van aannames en richtlijnen aan de wettelijke verplichting kan worden voldaan opnieuw aan de orde zijn. Daaraan gekoppeld is ook de vraag hoe aan de verantwoordelijkheid voor het eindresultaat is geregeld en</p>	<p>In 2017 is in de Waterwet een nieuwe normering opgenomen voor de primaire waterkeringen in Nederland. Ten behoeve van opstellen van een ontwerp dat aan deze norm voldoet, wordt door het Rijk het Beoordelings- en Ontwerpinstrumentarium ter beschikking gesteld.</p> <p>Bij het ontwerp van de Keersluis Mook is het vigerende Ontwerpinstrumentarium versie 4 (OI 2014 versie 4) (Handreiking ontwerpen met overstromingskansen, Februari 2017) als basis gehanteerd. Onderdeel van het bepalen van de ontwerpwaterstanden is het rekening houden met het verwachte effect van klimaatverandering (zeespiegelstijging, meerpeilstijging en/of toename rivierafvoer) gedurende de geplande levensduur. Bij het bepalen van de ontwerpwaterstanden voor project Lob van Gennep is uitgegaan van het klimaatscenario W+ (KNMI, 2006). Gerekend wordt met de afvoerstatistiek gebaseerd op de meest recente GRADE-werklijnen (Deltares, Update afvoerstatistiek Maas, 2019).</p> <p>Het OI geeft wel de kaders, maar geen concrete rekenregels voor het ontwerp van waterkerende kunstwerken. Hiervoor is aanvullend de Werkwijzer Ontwerpen Waterkerende Kunstwerken (RWS, 2018) gehanteerd.</p> <p>Bij het ontwerp van de maatregelen voor de keersluis Mook is de overstromingskans 1:300 per jaar als uitgangspunt gehanteerd. Afhankelijk van het zichtjaar wat gehanteerd wordt, leidt dit tot variatie in de ontwerphoogte. Onderzoek heeft aangetoond dat de huidige keersluis verbeterd kan worden met een pakket aan maatregelen, waarmee deze ontworpen wordt op de verwachte klimaatverandering tot 2075.</p> <p>Resumerend: Door het toepassen van het ontwerpinstrumentarium van het Rijk en de werkwijzer van RWS voldoet het ontwerp van de Keersluis aan de</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
	de mogelijke consequenties voor de gebruikers van de Lob bij het niet voldoen aan de wettelijke veiligheidsnorm.	landelijke geldende waterveiligheidseisen en de verwachte klimaatverandering tot 2075.
3.2	De beschreven participatie ziet op het ondergeschikte aspect Versterken ruimtelijke kwaliteit. De essentiële aspecten van de hoogwaterbescherming zijn niet geadresseerd, technisch inhoudelijke informatie is niet publiek gedeeld, een technische werkgroep is een stille dood gestorven en een toezegging van de toenmalige voorzitter van de Stuurgroep over de beschikbaarheid van technische rapporten is niet nagekomen. De stellingname in het Ontwerp-Projectbesluit dat voldaan is aan de Participatie en inspraakverordening van Waterschap Limburg is dan ook te absoluut en onjuist.	Tijdens de planuitwerking van het project Lob van Gennep (2022-2024) zijn verschillende participatievormen ingezet om de omgeving actief te informeren: omgevingswerkgroepen, werkateliers, keukentafelgesprekken en inloopsprekuren, brede informatiebijeenkomsten en digitale nieuwsbrieven. Specifiek zijn voor de Keersluis op 24 oktober 2023 en 11 juni 2024 een inloopbijeenkomst georganiseerd, waarbij het ontwerp van de Keersluis is toegelicht en belangstellenden vragen hierover hebben kunnen stellen. Technische rapporten worden, mits deze in definitieve versie gereed zijn, desgevraagd ter beschikking gesteld. Resumerend is daarmee voldaan aan de Participatie en inspraakverordening van Waterschap Limburg.
3.3	De overweging dat de "dijkverbetering "Keersluis Mook past binnen het geldende (tijdelijk) Omgevingsplan roept de vraag op of dit een juiste overweging is omdat het Omgevingsplan kennelijk tijdelijk is. Het toekomstige integrale projectbesluit Lob van Gennep zal ongetwijfeld mede bepalend zijn voor het Omgevingsplan waarin de Keersluis ook moet passen.	Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat uit (ruimtelijke) regels uit verschillende vervallen instrumenten, zoals bestemmingsplannen. Tijdens de overgangsfase tot eind 2031 krijgen gemeenten de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan om te vormen tot 1 omgevingsplan voor de hele gemeente. Het Bestemmingsplan Mookerplas (Gemeente Mook en Middelaar, vastgesteld 2020-07-09) is sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 onderdeel van het tijdelijke gedeelte van het omgevingsplan van de gemeente Mook en Middelaar. Binnen de waterbestemming mogen op basis van artikel 17.2 (bouwregels) kunstwerken worden gebouwd en aangepast. Hierdoor past de voorgenomen activiteit binnen het tijdelijke gedeelte van het omgevingsplan.
3.4	De vaststelling van het voorliggende Ontwerp-Projectbesluit besluit door het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg vooruitlopend op de integrale besluitvorming Lob van Gennep is niet gemotiveerd. De realisatie termijn valt ruimschoots binnen de realisatietermijn van het project Lob van Gennep, het zal een aparte aanbesteding zijn vanwege de aard van de werkzaamheden,	Vooruitlopend op het besluit voor het totaal aan dijkversterkingsmaatregelen is een Projectbesluit opgesteld voor de Keersluis. Dit creëert de mogelijkheid om de opgave bij Keersluis eerder dan de dijkversterkingsmaatregelen te realiseren. Aanvang van de werkzaamheden voor de Keersluis is vooralsnog voorzien in 2025/2026.

Nr.	Zienswijze	Reactie
	<p>een gelijktijdige uitvoering met de dijkversterking zal de overlastperiode verkorten maar bovenal zullen de onzekerheden en twijfel, in het bijzonder t.a.v. de hoogte van de kering weggenomen kunnen worden.</p> <p>De noodzaak om met het Ontwerp -Projectbesluit Keersluis Mook een voorschot te nemen op het integrale projectbesluit Lob van Gennep, is niet aangetoond. Volgens de planning van WL wordt het Ontwerp Projectbesluit in het derde kwartaal 2024 ter inzage gelegd. Om de vaststelling van het definitieve plan per Q2 2025 mogelijk te maken zal het meer gedegen en coherente informatie over de hoogwaterbescherming publiek beschikbaar moeten komen.</p>	
4.1	<p>Bij het Ontwerp-Projectbesluit Keersluis Mook wordt geanticipeerd op de gemodelleerde dijkhoogte nabij de keersluis. Echter deze dijkhoogten zijn (nog) niet definitief vastgesteld. Dit betekent dat ook de ontwerphoogte van de keersluis niet definitief kan zijn. Hoe gaat u daarmee om?</p>	<p>Met dit voorliggende Projectbesluit wordt de ontwerphoogte voor de keersluis definitief vastgesteld. Voor zowel de keersluis als de dijken is ontworpen op ontwerpwaterstanden behorende bij de verwachte klimaatverandering tot 2075. Derhalve zullen beide onderdelen straks ook goed op elkaar aansluiten.</p>
4.2	<p>De waterstanden t.b.v. het dijkontwerp zijn gebaseerd op modelberekeningen van het model WAQUA. In dit model wordt rekening gehouden met klimaatveranderingen. Kunt u mij aangeven welke grondslag of modellering wordt toegepast voor die klimaatveranderingen? Loopt de modellering van de klimaatveranderingen door tot 2075?</p> <p>Hoe en wanneer is het model WAQUA voor het laatst gevalideerd? Wat is de onzekerheids-/risicofactor van dit model bij toepassing in het stroomgebied van de Maas.</p>	<p>Ten aanzien van de waterstandsmodellering en verwachte effecten van klimaatverandering, maken we gebruik van de meest actuele kennis, modellen van Rijkswaterstaat, de KNMI-klimaatscenario's en onderzoeken van kennisinstituut Deltares.</p> <p>Bij het ontwerp van de Keersluis Mook is het vigerende Ontwerpinstrumentarium versie 4 (OI 2014 versie 4) (Handreiking ontwerpen met overstromingskansen, Februari 2017) als basis gehanteerd. Onderdeel van het bepalen van de ontwerpwaterstanden is het rekening houden met het verwachte effect van klimaatverandering (zeespiegelstijging, meerpeilstijging en/of toename rivierafvoer) gedurende de geplande levensduur. Bij het bepalen van de ontwerp waterstanden voor Lob van Gennep is uitgegaan van het klimaatscenario W+ (KNMI, 2006). Gerekend wordt met de afvoerstatistiek gebaseerd op de meest recente GRADE-werklijnen (Deltares, Update afvoerstatistiek Maas, 2019). Waterstanden zijn gemodelleerd met het rekenmodel WAQUA, dat onderdeel is van het vigerend ontwerpinstrumentarium. De modelsoftware</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
		<p>WAQUA is door Rijkswaterstaat regelmatig gevalideerd aan de hand van meetgegevens bij opgetreden hoogwaters. Bij de totstandkoming van de ontwerpwaterstanden en dijkhoogtes is rekening gehouden met modelonzekerheid.</p>
4.3	<p>Welke rol vervult de keersluis bij het spuien van kwelwater dat binnendijs ontstaat bij hoger waterpeil in de Maas? Op diverse plaatsen ontstaat er namelijk kwelwater dat nu door middel van duikers buitendijs wordt geloosd. Deze duikers worden in de nieuwe situatie (na het verhogen van de dijken) buiten werking gezet. Indien de keersluis hierin geen rol vervult, hoe wordt het kwelwater dan afgevoerd?</p>	<p>Bij hoogwater op de Maas wordt de keersluis gesloten om dijkkring 54 te beschermen tegen wateroverlast. Dit gebeurt vanaf een waterpeil op de Maas van ca. NAP +9 m. Het sluisplateau aan noordoostzijde bevat een pompemaal (Grote Siep) dat, bij een gesloten keersluis, (kwel)water uit de Mookerplas naar de Maas kan pompen.</p>
5.1	<p>In dit Ontwerp-Projectbesluit wordt kortweg gesteld dat met ophogen van de bestaande keersluis tot NAP +13,5 m tot 2075 aan de "waterveiligheidseisen" voldoet. Verderop wordt gesteld dat met die verhoging wordt "geanticipeerd" op "verwachte" effecten van klimaatverandering tot 2075. Dat is een onvoldoende formulering en onderbouwing dat met die verhoging aan de wettelijke eisen wordt voldaan.</p> <p>In de nota van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat uit januari 1986,nr.86.04 werd door Rijkswaterstaat volgens de toen geldende methodiek een maatgevende hoogwaterstand bij Middelaar van 13,60 en bij Mook van 13,00 m t.o.v. NAP bij een maatgevende waterafvoer van 3770 m3/sec .gepresenteerd. Nu wordt gesteld dat 13,5 m honderd jaar later (2075) nog voldoet aan de huidige norm .</p>	<p>In 2017 is in de Waterwet een nieuwe normering opgenomen voor de primaire waterkeringen in Nederland. Ten behoeve van opstellen van een ontwerp dat aan deze norm voldoet, wordt door het Rijk het Beoordelings- en Ontwerpinstrumentarium ter beschikking gesteld.</p> <p>Bij het ontwerp van de Keersluis Mook is het vigerende Ontwerpinstrumentarium versie 4 (OI 2014 versie 4) (Handreiking ontwerpen met overstromingskansen, Februari 2017) als basis gehanteerd. Onderdeel van het bepalen van de ontwerpwaterstanden is het rekening houden met het verwachte effect van klimaatverandering (zeespiegelstijging, meerpeilstijging en/of toename rivierafvoer) gedurende de geplande levensduur. Bij het bepalen van de ontwerpwaterstanden voor project Lob van Gennep is uitgegaan van het klimaatscenario W+ (KNMI, 2006). Gerekend wordt met de afvoerstatistiek gebaseerd op de meest recente GRADE-werklijnen (Deltares, Update afvoerstatistiek Maas, 2019).</p> <p>Het OI geeft wel de kaders, maar geen concrete rekenregels voor het ontwerp van waterkerende kunstwerken. Hiervoor is aanvullend de Werkwijzer Ontwerpen Waterkerende Kunstwerken (RWS, 2018) gehanteerd.</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
		<p>Bij het ontwerp van de maatregelen voor de keersluis Mook is de overstromingskans 1:300 per jaar als uitgangspunt gehanteerd. Afhankelijk van het zichtjaar wat gehanteerd wordt, leidt dit tot variatie in de ontwerphoogte. Onderzoek heeft aangetoond dat de huidige keersluis verbeterd kan worden met een pakket aan maatregelen, waarmee deze ontworpen wordt op de verwachte klimaatverandering tot 2075.</p> <p>Resumerend: Door het toepassen van het ontwerpinstrumentarium van het Rijk en de werkwijzer van RWS voldoet het ontwerp van de Keersluis aan de landelijke geldende waterveiligheidseisen en de verwachte klimaatverandering tot 2075.</p>
5.2	<p>De beschreven participatie ziet op het ondergeschikte aspect Versterken ruimtelijke kwaliteit. De essentiële aspecten van de hoogwaterbescherming zijn niet geadresseerd, technisch inhoudelijke informatie is niet publiek gedeeld, een technische werkgroep is een stille dood gestorven en een toezegging van de toenmalige voorzitter van de Stuurgroep over de beschikbaarheid van technische rapporten is niet nagekomen. De stellingname in het Ontwerp-Projectbesluit dat voldaan is aan de Participatie en inspraakverordening van Waterschap Limburg is dan ook te absoluut en onjuist.</p>	<p>Tijdens de planuitwerking van het project Lob van Gennep (2022-2024) zijn verschillende participatievormen ingezet om de omgeving actief te informeren: omgevingswerkgroepen, werkateliers, keukentafelgesprekken en inlooppreekuren, brede informatiebijeenkomsten en digitale nieuwsbrieven. Specifiek zijn voor de Keersluis op 24 oktober 2023 en 11 juni 2024 een inloopbijeenkomst georganiseerd, waarbij het ontwerp van de Keersluis is toegelicht en belangstellenden vragen hierover hebben kunnen stellen. Technische rapporten worden, mits deze in definitieve versie gereed zijn, desgevraagd ter beschikking gesteld. Resumerend is daarmee voldaan aan de Participatie en inspraakverordening van Waterschap Limburg.</p>
5.3	<p>De overweging dat de "dijkverbetering "Keersluis Mook past binnen het geldende (tijdelijk) Omgevingsplan roept de vraag op of dit een juiste overweging is omdat het Omgevingsplan kennelijk tijdelijk is. Het toekomstige integrale projectbesluit Lob van Gennep zal ongetwijfeld mede bepalend zijn voor het Omgevingsplan waarin de Keersluis ook moet passen.</p>	<p>Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat uit (ruimtelijke) regels uit verschillende vervallen instrumenten, zoals bestemmingsplannen. Tijdens de overgangsfase tot eind 2031 krijgen gemeenten de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan om te vormen tot 1 omgevingsplan voor de hele gemeente.</p> <p>Het Bestemmingsplan Mookerplas (Gemeente Mook en Middelaar, vastgesteld 2020-07-09) is sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 onderdeel van het tijdelijke gedeelte van het omgevingsplan van de gemeente Mook en Middelaar. Binnen de waterbestemming mogen op basis van artikel 17.2 (bouwregels) kunstwerken worden gebouwd en aangepast. Hierdoor past de</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
		voorgenomen activiteit binnen het tijdelijke gedeelte van het omgevingsplan.
5.4	<p>De vaststelling van het voorliggende Ontwerp-Projectbesluit besluit door het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg vooruitlopend op de integrale besluitvorming Lob van Gennep is niet gemotiveerd. De realisatie termijn valt ruimschoots binnen de realisatietermijn van het project Lob van Gennep, het zal een aparte aanbesteding zijn vanwege de aard van de werkzaamheden, een gelijktijdige uitvoering met de dijkversterking zal de overlastperiode verkorten maar bovenal zullen de onzekerheden en twijfel, in het bijzonder t.a.v. de hoogte van de kering weggenomen kunnen worden.</p> <p>De noodzaak om met het Ontwerp-Projectbesluit Keersluis Mook een voorschot te nemen op het integrale projectbesluit Lob van Gennep, is niet aangetoond. Volgens de planning van WL wordt het Ontwerp Projectbesluit in het derde kwartaal 2024 ter inzage gelegd. Om de vaststelling van het definitieve plan per Q2 2025 mogelijk te maken zal het meer gedegen en coherente informatie over de hoogwaterbescherming publiek beschikbaar moeten komen.</p>	<p>Vooruitlopend op het besluit voor het totaal aan dijkversterkingsmaatregelen is een Projectbesluit opgesteld voor de Keersluis. Dit creëert de mogelijkheid om de opgave bij Keersluis eerder dan de dijkversterkingsmaatregelen te realiseren. Aanvang van de werkzaamheden voor de Keersluis is vooralsnog voorzien in 2025/2026.</p>
5.5	<p>Het Lob van Gennep kent drie doelen. Een van die drie is verbeteren van waterbergende werking van het gebied. Kunt u ook aangeven hoe u denkt over wat er gebeurt als het water over de reguliere dijken stroomt? Kunt u ook aangeven hoe en waar de kritische overstroming plaats vindt? Wat wordt bedoeld met: dijken moeten bij extreme afvoer overstroombaar zijn?</p>	<p>In de verkenningsfase van het project Lob van Gennep is onderzocht op welke manier invulling gegeven kan worden aan de drie projectdoelstellingen. Hiervoor zijn drie alternatieven onderzocht en in de Voorkeursbeslissing Lob van Gennep is de keuze voor het alternatief 'Regulier Dijken' vastgelegd. Dit houdt in dat de waterkeringen die het gebied tegen overstroming beschermen, net als bij alle andere dijktrajecten in Nederland, op basis van de wettelijke waterveiligheidsnorm worden versterkt. Als er extreme hoogwaterstanden optreden, hoger dan waar de rivierdijken volgens de waterveiligheidsnorm op berekend zijn, overstromen de gebieden achter deze dijken. Dat geldt niet alleen voor het projectgebied Lob van Gennep, maar voor alle dijken in Nederland.</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
		De verbetering van de Keersluis bij Mook is onderdeel van de uitwerking van het gekozen voorkeursalternatief Regulier Dijken.
5.6	Het Lob van Gennep spreekt van twaalf systeem maatregelen. Kunt u aangeven wat dit inhoudt?	De gebieden achter de dijken in Limburg zijn conform de Beleidslijn Grote Rivieren veelal onderdeel van het rivierbed van de Maas. Met de dijkverbetering op basis van de waterveiligheidsnorm die vanaf 2017 geldt, komt dit te vervallen. Om het effect hiervan op de systeemwerking van de Maas te beperken, zijn langs de Limburgse Maas 12 maatregelen voorzien. Het gaat om 7 dijkterugleggingen voor het behoud van rivierbed en op 5 plekken om het behoud van de waterbergende werking. De Lob van Gennep is één van de twaalf systeemwerkingsmaatregelen.